МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова **Форма навчання**: денна, заочна
Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 23 Соціальна робота
Спеціальність: 231 Соціальна робота
Освітня програма: Соціальна робота. Соціальна педагогіка
Рік навчання: 2023-2024 **Семестр**: 3-8
Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 20 - лекції; 28 - семінарські/ практичні/лабораторні/індивідуальні; 72 - самостійна робота; заочна: 4 – лекція, 4 - семінарські/ практичні/лабораторні/індивідуальні; 112- самостійна робота)
Мова викладання: українська
Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle:

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Замашкіна Ольга Дмитрівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент
Кафедра: права і соціальної роботи
Робочій e-mail:
Години консультацій на кафедрі: п’ятниця о 13.00 годин

3. Опис та мета дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни є: процес виникнення, становлення і розвитку основних соціально-педагогічних категорій (соціальне виховання, соціальна освіта, соціальна допомога, соціальна робота); соціально-педагогічних систем; концепцій і технологій соціальної роботи, а також унікального досвіду соціально-виховної практики та практики соціальної допомоги.

Метою вивчення дисципліни є: розширення та поглиблення знань здобувачів вищої освіти з історії соціальної роботи та соціального виховання, виокремлення закономірностей соціальної роботи в загальному процесі розвитку суспільства за рубежем і на території України, розвиток у майбутніх бакалаврів з соціальної вміння аналізувати суспільні явища та їх вплив на соціально-виховний процес

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін Україна в європейській історії та культурі, Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах

Міждисциплінарні зв’язки: проблематика курсу пов’язана з дисциплінами «Соціальна робота в Україні», Міжнародний та національний досвід організації системи соціального захисту населення

4. Результати навчання

1. Знання: основні проблеми взаємозв'язку теорії та практики історії соціальної роботи і соціального виховання; історії розвитку соціальної роботи і виховання як в Україні, так і в зарубіжних країнах; сучасні уявлення про принципи державної політики у соціальній сфері; базові уявлення про основні закономірності, історичні та сучасні досягнення практичної соціально-педагогічної діяльності з дітьми, молоддю та іншими категоріями населення; про досвід соціально-педагогічної роботи в Україні та інших державах світу

2. Уміння: застосовувати основні терміни й поняття історії та теорії соціальної роботи і соціального виховання в професійній діяльності; співвідносити принципи і проблеми основних сучасних світових теоретичних концепцій соціальної роботи соціального виховання з загальнонауковими принципами і концепціями; узагальнювати основні положення, головні принципи і проблеми практики соціально-педагогічної діяльності в межах різних теоретичних підходів різних епох; надавати об'єктивну оцінку проблемам професійного становлення соціальних працівників; самостійно опрацьовувати першоджерела, науково-популярну та довідкову літературу з тієї або іншої історико-соціальної проблематики; застосовувати базові знання в соціальній галузі, для освоєння загально-професійної дисципліни

3. Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з актуальних проблем соціальної роботи і соціального виховання; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Соціальні концепції античних мислителів

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1.Соціальна допомога як система відносин підтримки не здатних до самозабезпечення людей. 2.Види допомоги: державна соціальна допомога і філантропія. 3.Теоретичні підходи до питання про роль і значення держави у відносинах в працях філософів Стародавньої Греції та Риму.	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль. 436 с. 3. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 4. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань.
Семінарське заняття (2год.): ***Особливості відносин соціальної допомоги у стародавніх державах*** 1. Соціальна допомога як система відносин підтримки не здатних до самозабезпечення людей. 2. Види допомоги: державна соціальна допомога і філантропія.	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота). Ізмаїл, 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%8

3. Теоретичні підходи до питання про роль і значення держави у працях філософів Стародавньої Греції та Риму.	2%D1%8F%D1%85-%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 2. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 3. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 436 с. 4. Ромм Т.А. (2010) История социальной педагогики: учебное пособие / Т.А. Ромм. М.: Феникс. 346 с. 5. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL : https://studfiles.net/preview/2227476/ 6. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб.(2013) \ уклад. О.О. Кравченко. Умань.
Завдання для ІНДЗ (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1.Стародавні цивілізації - джерело філософського підґрунтя соціального виховання 2.Дві протилежні системи виховання молоді в Давній Греції	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 436 с. 3. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Залежність та обумовленість соціального виховання від політики держави, економічних та культурологічних процесів країни	1. Історія соціального виховання (з давніх часів до середини XX століття) : хрестоматія.(2010) / [упоряд.: О. С. Радул та ін.]. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 463 с 2. Теоретичні засади культурологічного підходу у підготовці педагога до виховної діяльності (2016). Монографія // С.В. Машкіна, Т.П. Усатенко, Л.О. Хомич, Т.О. Шахрай. ІПООД НАПН України. 168 с. Кудін В. Педагогічна освіта і сучасність / В. Кудін // 3. Педагогічна освіта і освіта дорослих європейський вимір зб. наук. пр. (2008) / за заг. ред. І. А. Зязюна, Н. Г. Ничкало. К.; Хмельницький, С.262-272., с. 264.

Тема № 2. Особливості діяльності невладних інститутів – суб'єктів соціальної допомоги

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**

Лекція (2 год.): 1.Зародження феномену «філантропія», «меценатство», їх застосування у працях Арістотеля, Цицерона, Фукідіда 2.Гай Юлій Цезар як меценат 3.Характеристика конфесійної допомоги 4.Нормативно-правова база відносин соціальної допомоги	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль. 436 с. 3. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 4. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 5. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань, .
Семінарське заняття (2 год.): ***Філантропічні заходи як форма самовираження*** 1.Зародження феномену «філантропія», «меценатство», їх застосування у працях Арістотеля, Цицерона, Фукідіда. 2.Гай Юлій Цезар як меценат. 3.Характеристика конфесійної допомоги. 4.Нормативно-правова база відносин соціальної допомоги	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота). Ізмаїл, 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85-%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 2. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін*	*Рекомендовані джерела* 1. Немченко А. Благодійність в Київській Русі, як соціально-культурна засада розвитку благодійної дільності в Україні. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/5107/1/10%20-%204%288%29%20-%2026.pdf 2. Савицький В. І. (2007) Ґенеза благодійності в Україні (Методологія історії соціальної роботи в Україні) :

виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність в Київській державі	Навч.посібник – К.: НТУУ «КПІ». с 12. 3. Дослідження добродійності в Київській Русі: історико-методологічний аспект. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/history/33585/
Завдання до ІНДЗ (презентація ІНДЗ (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Зробити аналіз праць стародавніх мислителів про виховання (Демокрит «Фрагменти про виховання», соціальне вчення Епікура, теорія «суспільної домовленості»; Праці Сократа, Платона; Аристотеля, Квінтіліана («Про виховання оратора»).	1 Демокрит «Фрагменти про виховання» URL: https://pedagogika.ucoz.ua/load/istorija_pedagogiki/dodatkovi_materiali/demokrit_fragmenti_pro_vikhovannja/9-1-0-18 2. Епікуреїзм як етичне вчення античного Риму. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/30409/ 3. Кратко о философе. Сократ. URL: https://www.newacropol.ru/Alexandria/philosophy/Philosofs/Plato/short_sokrat/ 4. Платон Государство. URL: https://ru.bookmate.com/books/VxRS8gjk 5. Аристотель Политика. URL: https://librebook.me/politika_1 6. Квінтіліан Про виховання оратора. URL: http://webhp.kspu.edu/joomla/index.php?option=com_courses&task=view&Itemid=110&catid=37&id=23

Тема № 3. Становлення і розвиток соціальної роботи і соціального виховання в Україні та за рубежем

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1.Основні тенденції благодійності в Київській русі. 2.Княжа підтримка і захист 3.Приватна благодійність та філантропічна діяльність видатних українських меценатів 4. Соціальне виховання у теоретичному доробку та практиці Василія Великого, Григорія Богослова, Івана Золотоуста	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (2005)/ упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 3. Кубіцький С. (2010) Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах в схемах і таблицях. Навчальний посібник.К.: ДАКККіМ, 124 с. 4. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm
Семінарське заняття (2год.): ***Становлення християнсько-педагогічної думки*** 1.Основні тенденції благодійності в Київській русі.	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) -

2.Княжа підтримка і захист 3.Приватна благодійність та філантропічна діяльність видатних українських меценатів 4. Соціальне виховання у теоретичному доробку та практиці Василія Великого, Григорія Богослова, Івана Золотоуста.	Ізмаїл. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 2. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 4. Ромм Т.А. История социальной педагогики: учебное пособие (2010)/ Т.А. Ромм. М.: Феникс. 346 с. 5. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань.. 6. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1. Формування філософських напрямів – конфуціанство і даосизм у Стародавньому Китаї. 2.Вчення Конфуція, Менцзи, Сюньцзи, Лао-цзи	*Рекомендовані джерела* 1. Гамалія К. М. Філософські системи давнього Китаю: від оракула до формування світогляду URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/Vknukim_myst_2013_29_7%20(2).pdf 2. Конфуций. (1998)Уроки мудрости / Конфуций. Сочинения ; [пер. с кит. Ю. К. Щуцкого]. – М. : Эксмо; Харьков: Фолио. 958 с. (Антология мысли) 3. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 4. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 5. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб.

	(2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань
Завдання до ІНДЗ: Анотація статей *(одна – за вибором студента; об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	1. Белорусов С. Православие и психотерапии от него производные URL: http://hpsy.ru/public/x2408.htm 2. Северин-Мрачковська Л. Доброчинність та меценатство як форми соціального служіння: сутність, чинники виникнення, роль держави у становленні URL: http://kidmu.com.ua/images/news/2017-2018/05-23/tez-23-24.05.2018.pdf
Завдання для ІНДЗ: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність у Київській державі	*Рекомендовані джерела* 1. Дослідження добродійності в Київській Русі: історико-методологічний аспект. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/history/33585/ 2. Немченко А. Благодійність в Київській Русі, як соціо-культурна засада розвитку благодійної діяльності в України. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/5107/1/10%20-%204%288%29%20-%2026.pdf 3. Савицький В. І. Ґенеза благодійності в Україні (Методологія історії соціальної роботи в Україні) : Навч.посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2007. С. 12 4. Годунский Ю. Откуда есть пошла благотворительность на Руси. Наука и жизнь. №10, 2006. 56с. 3. URL: https://www.nkj.ru/archive/articles/7597/

Тема № 4. Соціальна допомога, виховання та педагогіка у поглядах видатних українських та зарубіжних мислителів V-XIX ст.

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (4 год.): 1. Зміни в соціальному піклуванні країн Західної Європи 2. Особливості соціальної допомоги на українських землях у XVI – XVII 3. Причини реформування системи соціальної допомоги в Європі та Америці 4.Влада в країнах Заходу як суб'єкт соціальної допомоги 5 Церковне та світське благодійництво в Європі та Америці 6. Суспільне піклування на українських землях в умовах перебування в складі Російської та Австро-Угорської імперій 7 .П. Наторп як засновник соціальної педагогіки. Історичні аспекти виникнення терміну.	*Рекомендовані джерела* 1. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 2. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум. 2015 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб. (\ уклад. О.О. Кравченко. Умань, 2013. 4. Сбруєва А.А., Рисіна М.Ю. (2000) Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навчальний посібник. Суми: СумДПУ,
Семінарське заняття (4 год.): 1. Головні ідеї соціального виховання у поглядах мислителів доби Відродження (Е. Роттердамський, Ф. Рабле, М. Монтень).	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О. «Соціальна педагогіка» Пауля Наторпа: нове прочитання в контексті євроінтеграції URL: https://core.ac.uk/download/pdf/84467336.pdf 2. Він дивився у майбутнє: Й Песталоцці про мистецтво виховання. http://library.rshu.edu.ua/virtualni-vystavki/1063-vin-divivsya-u-majbutne-j-g-pestalotstsi-pro-mistetstvo-vikhovannya

2.Соціально-педагогічні ідеї Я.А. Коменського 3.Джон Дьюї як представник прагматичної педагогіки з соціально-педагогічною спрямованістю 4.Соціально-педагогічна діяльність зі створення філантропічних навчально-виховних закладів (філантропіни І. Базедова, «Новий інститут» Р. Оуена) 5. Соціально-педагогічні експерименти Й.Г. Песталоцці 6. Реалізація Ф. Фребелем ідей соціалізації дитини в умовах дитячого саду. 7 .П. Наторп як засновник соціальної педагогіки.	3. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) . Ізмаїл, 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85-%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 4. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» . URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 5.Навчально-виховна діяльність німецького «Філантропіну» Й.Б. Базедова. URL: : https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=789022 6. Наторп П. Соціальна педагогіка. // История социальной педагогики: Хрестоматия-учеб. / Под ред. М.А.Галагузовой. М.: ВЛАДОС, 2001. с. 300-312. 7. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.: ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1. Діяльність установ з піклування про бідних /неповносправних дітей у середньовіччі	*Рекомендовані джерела* 1. Фомін В. В. (2017) Діяльність закладів суспільної опіки дітей та молоді в Україні: історія, теорія, досвід : монографія. Дніпро: Середняк Т. К., 2017. 340 с. Бібліогр.: С. 302–340. URL: http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3414/1/%D0%A4%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BD%20%D0%92.%20%D0%92.%20%D0%94%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%96%D0%B2%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D0%BF%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf 2. Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи–інтернати для дітей–сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Наказ, Положення від 10.09.2012 № 995557. Київ: Верховна Рада України. URL : http:zakon3.rada.gov.ualawsshowz1629–12

Завдання до ІНДЗ: Анотація статей *(одна – за вибором студента; об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	1.Вчителі минулого. Й.Песталоцці. URL: https://sites.google.com/site/vciteliminulogo/i-g-pestalocci 2. Іщенко Л. М. (2011) Програма Ради Європи «Песталоцці»: як учителям узяти участь? / Л. М. Іщенко // Постметодика. № 3. С. 57–60. URL: http://www.library.rshu.edu.ua/virtualni-vystavki/34-zagalnyj-rozdil/1067-providni-ideji-j-g-pestalotstsi-v-suchasnij-pedagogichnij-praktitsi

Тема № 5. Період становлення соціальної роботи як окремого виду професійної діяльності (др. половина XIX – поч. XX ст.)

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (4 год.): 1. Передумови створення перших професійних установ соціальної роботи 2. Формування науково-практичних підходів до здійснення соціальної роботи 3. Соціальне піклування в підросійській Україні та Галичині	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. - Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Глазунов, С.В. Нариси з історії соціальної роботи. [Текст]: навч. вид. / С.В.Глазунов. Д.: РВВ ДНУ, 2015. 116 с. 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб.(2013) \ уклад. О.О. Кравченко. Умань 4. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Семінарське заняття (4 год.): 1. Створення та діяльність благодійницьких організацій сеттльментів 2. Мері Річмонд: біографія та діяльність 3. М. Річмонд: метод індивідуальної соціальної рооти 4. Боротьба жінок за брівність прав (Дж. Аддамс та Е.Старр) 5. Діяльність Асоціації шкіл соціальної роботи (США) 6. Управління соціальним захистом нужденних в Україні 7. Діяльність земств в Україні з надання допомоги нужденним 8. В.Симиренко – благодійницька	*Рекомендовані джерела* 1. Бех, В.П. Соціальна робота і формування громадянського суспільства. [Текст]: моногр. / В.П. Бех, М.П. Лукашевич, М. В.Туленков. К. : НПУ. ім. М. П. Драгоманова, 2008. 599 с. 2 Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота). Ізмаїл, 2019. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%

діяльність	D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність товариств «Просвіта», «Товариства ім. Шевченка»	*Рекомендовані джерела* 1. Дудник О.В. Просвітянський дух у південних повітах Київської губернії за часів Української Центральної Ради. URL: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/3_2021/11.pdf 2. Швидкий В.П., Малюта О.В. ПРОСВІТА, Всеукраїнське товариство Просвіта імені Тараса Шевченка. URL: : http://www.history.org.ua/?termin=Prosvita 3. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8.pdf
Завдання для ІНДЗ: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку Філантропічна діяльність А. Шептицького	1. Приватна благодійність в Україні. Філантропічна діяльність Андрея Шептицького. URL: https://studentam.net.ua/content/view/3811/114 2. У двобої з Системою Митрополит Андрей Шептицький і більшовицька влада. URL: https://zn.ua/ukr/HISTORY/u-dvoboyi-z-sistemoyu-mitropolit-andrey-sheptickiy-i-bilshovicka-vlada- .html 3. Митрополит Шептицький – праведник миру і твердиня Христової віри (до 150-річного ювілею Андрея Шептицького). URL: https://chdmc.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/mrskr2015.pdf

Тема № 6. Формування та розвиток сучасної системи соціальної роботи (30-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (2 год.): 1. Розвиток методів соціальної роботи за кордоном 2. Радянська система соціального забезпечення населення (1918 – 1991 рр.) 3. Соціальна робота в Україні (кінець XX – початок XXI ст.)	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. - Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Глазунов, С.В. Нариси з історії соціальної роботи. [Текст]: навч. вид. / С.В.Глазунов. Д.: РВВ ДНУ, 2015. 116 с. 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб.(2013) \ уклад. О.О. Кравченко. Умань
Семынарське заняття(2 год.): 1.Роль і значення ідеологічних факторів для формування моделей і реалізації соціальної політики	*Рекомендовані джерела* 1.Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 2. Ковчина І.М. (2001)Сучасні технології соціальної

закордоном: історична еволюція. 2.Класифікація моделей соціального захисту за С. Лейбфрідом, Г. Еспінг-Андерсеном. 3.Англосаксонська, бісмаркова, скандинавська, рудиментарна моделі. 4.Консервативна та неоконсервативна, ліберальна та нео-ліберальна, соціал-демократична моделі. 5.Характеристика соціалістичної моделі соціальної політики.	роботи за рубежем: Навч.- метод. посібник / Ліга соціальних працівників м. Києва; Соціальна служба для молоді м. Києва / Під заг. ред. А.Й. Капської. К., 95 с. 3.Кулікова А.Є. (2007)Зміст підготовки соціальних працівників у Швеції та Україні: порівняльний аналіз . Освіта Донбасу. № 4 (123). С. 89-93. 4.Поліщук В.А. (2003)Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник . Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 184 с
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) *Тема реферату/презентації* Соціальне забезпечення в країнах Заходу: США, Канада, Великобританія	*Рекомендовані джерела* 1. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України) URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti /doccatalog/ document?id=48725 2. Боярчук Т. В. (2005) Особливості соціального захисту населення європейських країн. Вісник Хмельницького національного університету. № 2. –С. 170–174. 3. Кошелев Г. (2005)Пільги в країнах ЄС і система соціального забезпечення у США. Соціальний захист. № 5. С. 41–44. 4. Потєхін О. (2007)Україна – ЄС: соціальний вимір. Європейська Україна : зб. статей. К. : Еліт-прес. С. 10–14. 5. Резнікова Н. В. (2009)До питання про адаптивність європейської соціальної моделі до українських реалій. URL:http://www.nbuv.gov.ua/ Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/ 1226.pdf.

Тема № 7. Соціально-педагогічні дослідження в Україні у XX ст.

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (4 год.): Основні напрями соціально-педагогічних досліджень XX ст. 1.Т.Г. Шевченко про соціальне виховання 2.Соціально-педагогічні ідеї К.Д. Ушинського 3.Філантропічна діяльність О. Духновича, Х. Алчевської, М. Корфа 4.Соціально-педагогічні погляди С. Русової 5.Втілення Янушем Корчаком соціально-педагогічних ідей у «Будинку сиріт»	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Кравець В.ІІ. (1996) Зарубіжна школа і педагогіка XX ст. Тернопіль. 290 с. 3. Кубіцький С. (2010) Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах в схемах і таблицях. Навчальний посібник. К.: ДАКККіМ. 124 с. 4. Попович Г.М. Історія соціальної роботи в Україні і за рубежем: Навчально-методичний посібник.- Ужгород: Гражда, 2000.- 143с. 5. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014) Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] / Тернопіль: ТНЕУ. 174 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20 соціальної%20роботи.pdf

Семінарське заняття (4 год.): ***Соціально-педагогічні ідеї видатних українських учених XIX-XX ст.*** 1.Т.Г. Шевченко про соціальне виховання. 2.Соціально-педагогічні ідеї К.Д. Ушинського. 3.Філантропічна діяльність О. Духновича, Х. Алчевської, М. Корфа. 4.Соціально-педагогічні погляди С. Русової. 5.Втілення Янушем Корчаком соціально-педагогічних ідей у «Будинку сиріт».	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) Ізмаїл. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 2. Кубіцький С. (2010) Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах в схемах і таблицях. Навчальний посібник. К.: ДАКККіМ. 124 с. 3. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. (1998) Короткий виклад курсу «Історія зарубіжної школи і педагогіки»: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ. 82с. 4. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014).Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] Тернопіль: ТНЕУ. 174 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20соціальної%20роботи.pdf
Завдання для самостійної роботи та ІНДЗ: *Теми: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1. Життя і педагогічна діяльність О.В. Духновича 2. Сучасні погляди на спадщину К.Д. Ушинського *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1.Т.Г. Шевченко - ідеал втілення	*Рекомендовані джерела* 1. История социальной педагогики: Хрестоматия учеб.: Учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Под ред. М.А.Галагузовой. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 544 с. 2. К. Ушинський про підготовку вчителя («Проект вчительської семінарії») URL: https://studfile.net/preview/5538098/page:23/ 3. Замашкіна О.Д. (2004) Ушинський про взаємозв'язок навчання і розвитку молодших школярів/ Початкова школа. №4. – С. 41–44. 4. Замашкіна О.Д. Становлення і розвиток земської початкової школи в Україні (ІІ пол. XIX–поч. XX ст.) Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : Педагогічні науки. Філологічні науки. Історичні науки : Збірник наукових праць. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2011. – Вип. 31. – С. 26-29. 5. Замашкіна О. Концепція розвитку особистості у науково-педагогічній спадщині Я.Мамонтова URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/Nvidgu_2009_26_13%20(1).pdf

українського національного духу 2.Розвиток провідних напрямів соціально-педагогічних досліджень XVIII-XIX ст. в Україні 3.Втілення Я. Корчаком соціально-педагогічних ідей у «Будинку сиріт»	6. Замашкіна О. (2009) О. Ф. Музиченко: педагогічна діяльність в контексті руху за національну освіту (20–30-і рр. XX ст.) / Ольга Замашкіна // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Вип. 451 : Педагогіка та психологія. С. 90–99

Тема 8. Сучасна українська наукова думка про розвиток і становлення соціальної науки і практики

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (4 год.): 1.Соціально-педагогічні ідеї А.С. Макаренка 2.В. Сухомлинський як соціальний педагог 3.А. Капська як провідний фундатор соціальної педагогіки в Україні	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (2005)/ упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 3. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014) Історія соціальної роботи: [навчальний посібник]. Тернопіль: ТНЕУ. 174 с. : URL http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20соціальної%20роботи.pdf
Семінарське заняття (4 год.): ***Соціально-педагогічні ідеї сучасних науковців України*** 1.Соціально-педагогічні експерименти А.С. Макаренка. 2.В. Сухомлинський як соціальний педагог. 3.А. Капська як провідний фундатор соціальної педагогіки в Україні	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) Ізмаїл. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 1. Професор Алла Йосипівна Капська (2009): біобібліографічний покажчик / упоряд. бібліогр. покажчика Н. І. Тарасова; ред. Л. В. Савенкова; Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 122 с. – Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова». URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/2245/3/Kapska.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу;*	*Рекомендовані джерела* 1. Макаренко А.С. Книга для батьків. – К.: Радянська школа, 1980. – 327с. 2. Макаренко А.С. Методика організації виховного процесу. // 3. А.С.Макаренко. Твори в семи томах. – Т.5. – К.: Радянська школа, 1954. – С.7-93.

дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1. Завідування А. Макаренком колонією для неповнолітніх правопорушників імені Горького 2. В.Сухомлинський: система індивідуального виховання в колективі 3. Індивідуальна допомога дитині у процесі її соціалізації, розвиток її самосвідомості та самоствердження (за В. Сухомлинським)	4. Макаренко А.С. Проблеми шкільного радянського виховання // Там само. – С. 97-205. 5.Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Радянська школа, 1978. – 263с 6.Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям // Там само. – Т. 3. –С.7-279 7. Замашкіна О.Д. Ідеї розвивального навчання молодших школярів у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського / О.Д. Замашкіна // Початкова школа. – № 10. – 2001. – С.74 – 77.
Завдання для ІНДЗ: презентація (10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1.Найважливіші віхи життя А.С. Макаренка 2.Громадянське виховання у педагогічній системі В. Сухомлинського	1. А.С. Макаренко та його роль в педагогічній діяльності URL:https://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14885/ 2. А. Макаренко, В. Сухомлинський як видатні майстри педагогічної праці URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/13799/ 3. Випасняк А. Педагогічна спадщина А.С.Макаренка: виклики сучасності та актуальність у соціокультурній сфері суспільства. URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/vpm_2013_11_20%20(1).pdf 4. Коляда Н. Громадянське виховання: спадщина Василя Сухомлинського у діалозі з сучасністю. URL: https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/145495.pdf 5. В.О. Сухомлинський - видатний український педагог, письменник, публіцист, добротворець, новатор. URL: http://ppdut.pl.ua/images/content/viddilu/informatsijno-metodichnij/suhoml/suhomlinskiy.pdf

Тема 9. Система соціальної роботи в Україні сьогодні

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція *Не передбачено робочою програмою*	*Рекомендовані джерела*
Семінарське заняття (4 год.): 1. Майдан Гідності і Небесна Сотня – подвиг громадянськості 2. Волонтерство і самодопомога населення як авангард громадянського суспільства 3. Державне пенсійне забезпечення 4. Допомога держави малозабезпеченим сім'ям 5. Державна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам,	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 3. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014) Історія соціальної роботи: [навчальний посібник]. Тернопіль:

«чорнобильцям» 6. Допомога постраждалим і переселенцям з тимчасово окупованої території України під час воєнних дій 7. Допомога учасникам АТО	ТНЕУ. 174 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20соціальної%20роботи.pdf
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6; посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Волонтерство – одна з основних засад допомоги Україні та її народу	*Рекомендовані джерела* 1. Волонтерські організації, які зараз працюють в Україні. URL: https://finance.ua/ua/saving/volonterskie-organizacii-v-ukraine 2. Волонтерство. URL: https://nssu.gov.ua/volonterstvo 3. Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2519-20#Text 4. Досвід волонтерських рухів, способів об'єднання, підтримки та напрямів допомоги, довкола яких об'єднуються українців за кордоном. URL: https://careerhub.in.ua/dosvid-volonterskikh-rukhiv-sposobiv/

Для заочного відділення:

Тема № 1. Соціальні концепції античних мислителів

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (1 год.): 1.Соціальна допомога як система відносин підтримки не здатних до самозабезпечення людей. 2.Види допомоги: державна соціальна допомога і філантропія. 3.Теоретичні підходи до питання про роль і значення держави у відносинах в працях філософів Стародавньої Греції та Риму.	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль. 436 с. 3. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 4. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань.
Семінарське заняття Не передбачено робочою програмою	
Завдання для ІНДЗ (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1.Стародавні цивілізації - джерело	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 436 с. 3. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р. В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL:

філософського підґрунтя соціального виховання 2.Дві протилежні системи виховання молоді в Давній Греції	https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Залежність та обумовленість соціального виховання від політики держави, економічних та культурологічних процесів країни	1. Історія соціального виховання (з давніх часів до середини XX століття) : хрестоматія.(2010) / [упоряд.: О. С. Радул та ін.]. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 463 с 2. Теоретичні засади культурологічного підходу у підготовці педагога до виховної діяльності (2016). Монографія // С.В. Машкіна, Т.П. Усатенко, Л.О. Хомич, Т.О. Шахрай. ІПООД НАПН України. 168 с. Кудін В. Педагогічна освіта і сучасність / В. Кудін // 3. Педагогічна освіта і освіта дорослих європейський вимір зб. наук. пр. (2008) / за заг. ред. І. А. Зязюна, Н. Г. Ничкало. К.; Хмельницький, С.262-272., с. 264.

Тема № 2. Особливості діяльності невладних інститутів – суб'єктів соціальної допомоги

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (1 год.): 1.Зародження феномену «філантропія», «меценатство», їх застосування у працях Арістотеля, Цицерона, Фукідіда 2.Гай Юлій Цезар як меценат 3.Характеристика конфесійної допомоги 4.Нормативно-правова база відносин соціальної допомоги	*Рекомендовані джерела* 1. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 2. Кравець В. (1996) Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль. 436 с. 3. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 4. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 5. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань, .
Семінарське заняття : Не передбачено робочою програмою	

Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність в Київській державі	*Рекомендовані джерела* 1. Немченко А. Благодійність в Київській Русі, як соціально-культурна засада розвитку благодійної дільності в Україні. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/5107/1/10%20-%204%288%29%20-%2026.pdf 2. Савицький В. І. (2007) Ґенеза благодійності в Україні (Методологія історії соціальної роботи в Україні) : Навч.посібник – К.: НТУУ «КПІ». с 12. 3. Дослідження добродійності в Київській Русі: історико-методологічний аспект. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/history/33585/
Завдання до ІНДЗ (презентація ІНДЗ (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Зробити аналіз праць стародавніх мислителів про виховання (Демокрит «Фрагменти про виховання», соціальне вчення Епікура, теорія «суспільної домовленості»; Праці Сократа, Платона; Аристотеля, Квінтіліана («Про виховання оратора»).	1 Демокрит «Фрагменти про виховання» URL: https://pedagogika.ucoz.ua/load/istorija_pedagogiki/dodatkovi_materiali/demokrit_fragmenti_pro_vikhovannja/9-1-0-18 2. Епікуреїзм як етичне вчення античного Риму. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/30409/ 3. Кратко о философе. Сократ. URL: https://www.newacropol.ru/Alexandria/philosophy/Philosofs/Plato/short_sokrat/ 4. Платон Государство. URL: https://ru.bookmate.com/books/VxRS8gjk 5. Аристотель Политика. URL: https://librebook.me/politika_1 6. Квінтіліан Про виховання оратора. URL: http://webhp.kspu.edu/joomla/index.php?option=com_courses&task=view&Itemid=110&catid=37&id=23

Тема № 3. Становлення і розвиток соціальної роботи і соціального виховання в Україні та за рубежем

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (1 год.): 1.Основні тенденції благодійності в Київській русі. 2.Княжа підтримка і захист 3.Приватна благодійність та філантропічна діяльність видатних українських меценатів 4. Соціальне виховання у теоретичному доробку та практиці Василія Великого, Григорія Богослова, Івана Золотоуста	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (2005)/ упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 3. Кубіцький С. (2010) Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах в схемах і таблицях. Навчальний посібник.К.: ДАКККіМ, 124 с. 4. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL:https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osoben

	nosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm
Семінарське заняття : Не передбачено робочою програмою	
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1. Формування філософських напрямів – конфуціанство і даосизм у Стародавньому Китаї. 2.Вчення Конфуція, Менцзи, Сюньцзи, Лао-цзи	*Рекомендовані джерела* 1. Гамалія К. М. Філософські системи давнього Китаю: від оракула до формування світогляду URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/Vknukim_myst_2013_29_7%20(2).pdf 2. Конфуций. (1998)Уроки мудрости / Конфуций. Сочинения ; [пер. с кит. Ю. К. Щуцкого]. – М. : Эксмо; Харьков: Фолио. 958 с. (Антология мысли) 3. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 4. Соціологія – підручник за заг. редакцією В.П. Андрущенка URL: .https://studfiles.net/preview/2227476/ 5. Теорія та історія соціального виховання: навч. посіб. (2013)\ уклад. О.О. Кравченко. Умань
Завдання до ІНДЗ: Анотація статей *(одна – за вибором студента; об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	1. Белорусов С. Православие и психотерапии от него производные URL: http://hpsy.ru/public/x2408.htm 2. Северин-Мрачковська Л. Доброчинність та меценатство як форми соціального служіння: сутність, чинники виникнення, роль держави у становленні URL: http://kidmu.com.ua/images/news/2017-2018/05-23/tez-23-24.05.2018.pdf
Завдання для ІНДЗ: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність у Київській державі	*Рекомендовані джерела* 1. Дослідження добродійності в Київській Русі: історико-методологічний аспект. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/history/33585/ 2. Немченко А. Благодійність в Київській Русі, як соціо-культурна засада розвитку благодійної діяльності в України. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/5107/1/10%20-%204%288%29%20-%2026.pdf 3. Савицький В. І. Ґенеза благодійності в Україні (Методологія історії соціальної роботи в Україні) : Навч.посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2007. С. 12 4. Годунский Ю. Откуда есть пошла благотворительность на Руси. Наука и жизнь. №10, 2006. 56с. 3. URL: https://www.nkj.ru/archive/articles/7597/

Тема № 4. Соціальна допомога, виховання та педагогіка у поглядах видатних українських та зарубіжних мислителів V-XIX ст.

Перелік питань і завдань, що	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та**

виноситься на обговорення	ресурси
Лекція (1 год.): 1. Зміни в соціальному піклуванні країн Західної Європи 2. Особливості соціальної допомоги на українських землях у XVI – XVII 3. Причини реформування системи соціальної допомоги в Європі та Америці 4.Влада в країнах Заходу як суб'єкт соціальної допомоги 5 Церковне та світське благодійництво в Європі та Америці 6. Суспільне піклування на українських землях в умовах перебування в складі Російської та Австро-Угорської імперій 7 .П. Наторп як засновник соціальної педагогіки. Історичні аспекти виникнення терміну.	*Рекомендовані джерела* 1. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 2. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум. 2015 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/03/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%B2%D0%97%D0%9A_2015.pdf 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб. (\ уклад. О.О. Кравченко. Умань, 2013. 4. Сбруєва А.А., Рисіна М.Ю. (2000) Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навчальний посібник. Суми: СумДПУ,
Семінарське заняття *Не передбачено робочою програмою*	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О. «Соціальна педагогіка» Пауля Наторпа: нове прочитання в контексті євроінтеграції URL: https://core.ac.uk/download/pdf/84467336.pdf 2. Він дивився у майбутнє: Й Песталоцці про мистецтво виховання. http://library.rshu.edu.ua/virtualni-vystavki/1063-vin-divivsya-u-majbutne-j-g-pestalotstsi-pro-mistetstvo-vikhovannya 3. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) . Ізмаїл, 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85-%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 4. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» . URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm 5.Навчально-виховна діяльність німецького «Філантропіну» Й.Б. Базедова. URL: : https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=789022 6. Наторп П. Соціальна педагогіка. // История социальной педагогики: Хрестоматия-учеб. / Под ред. М.А.Галагузовой. М.: ВЛАДОС, 2001. с. 300-312. 7. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р.

	В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.: ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1. Діяльність установ з піклування про бідних /неповносправних дітей у середньовіччі	*Рекомендовані джерела* 1. Фомін В. В. (2017) Діяльність закладів суспільної опіки дітей та молоді в Україні: історія, теорія, досвід : монографія. Дніпро: Середняк Т. К., 2017. 340 с. Бібліогр.: С. 302–340. URL: http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3414/1/%D0%A4%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BD%20%D0%92.%20%D0%92.%20%D0%94%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%96%D0%B2%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D0%BF%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf 2. Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи–інтернати для дітей–сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Наказ, Положення від 10.09.2012 № 995557. Київ: Верховна Рада України. URL : http:zakon3.rada.gov.ualawsshowz1629–12
Завдання до ІНДЗ: Анотація статей *(одна – за вибором студента; об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	1.Вчителі минулого. Й.Песталоцці. URL: https://sites.google.com/site/vciteliminulogo/i-g-pestalocci 2. Іщенко Л. М. (2011) Програма Ради Європи «Песталоцці»: як учителям узяти участь? / Л. М. Іщенко // Постметодика. № 3. С. 57–60. URL: http://www.library.rshu.edu.ua/virtualni-vystavki/34-zagalnyj-rozdil/1067-providni-ideji-j-g-pestalotstsi-v-suchasnij-pedagogichnij-praktitsi

Тема № 5. **Період становлення соціальної роботи як окремого виду професійної діяльності (др. половина XIX – поч. XX ст.)**

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (1 год.): 1. Передумови створення перших професійних установ соціальної роботи 2. Формування науково-практичних підходів до здійснення соціальної роботи 3. Соціальне піклування в підросійській Україні та Галичині	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. - Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Глазунов, С.В. Нариси з історії соціальної роботи. [Текст]: навч. вид. / С.В.Глазунов. Д.: РВВ ДНУ, 2015. 116 с. 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб.(2013) \ уклад. О.О. Кравченко. Умань 4. Шинкарук В. Д. (2015) Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах (для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка») / В. Д. Шинкарук, Р.

	В. Сопівник, І. В. Сопівник. К.:ЦП «Компринт». 236 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%A8%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
Семінарське заняття (1 год.): 1. Створення та діяльність благодійницьких оранізацій сеттльментів 2. Мері Річмонд: біографія та діяльність 3. М. Річмонд: метод індивідуальної соціальної рооти 4. Боротьба жінок за брівність прав (Дж. Аддамс та Е.Старр) 5. Діяльність Асоціації шкіл соціальної роботи (США) 6. Управління соціальним захистом нужденних в Україні 7. Діяльність земств в Україні з надання допомоги нужденним 8. В.Симиренко – благодійницька діяльність	*Рекомендовані джерела* 1. Бех, В.П. Соціальна робота і формування громадянського суспільства. [Текст]: моногр. / В.П. Бех, М.П. Лукашевич, М. В.Туленков. К. : НПУ. ім. М. П. Драгоманова, 2008. 599 с. 2 Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота). Ізмаїл, 2019. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Короткий курс лекцій з дисципліни «Історія соціальної роботи» URL: https://studme.com.ua/12810419/sotsiologiya/osobennosti_deyatelnosti_nevlastnyh_institutov_subektov_sotsialnoy_pomoschi.htm
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Благодійницька діяльність товариств «Просвіта», «Товариства ім. Шевченка»	*Рекомендовані джерела* 1. Дудник О.В. Просвітянський дух у південних повітах Київської губернії за часів Української Центральної Ради. URL: http://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/3_2021/11.pdf 2. Швидкий В.П., Малюта О.В. ПРОСВІТА, Всеукраїнське товариство Просвіта імені Тараса Шевченка. URL: : http://www.history.org.ua/?termin=Prosvita 3. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8.pdf
Завдання для ІНДЗ: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність	1. Приватна благодійність в Україні. Філантропічна діяльність Андрея Шептицького. URL: https://studentam.net.ua/content/view/3811/114 2. У двобої з Системою Митрополит Андрей

візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку Філантропічна діяльність А. Шептицького	Шептицький і більшовицька влада. URL: https://zn.ua/ukr/HISTORY/u-dvoboyi-z-sistemoyu-mitropolit-andrey-sheptickiy-i-bilshovicka-vlada- .html 3. Митрополит Шептицький – праведник миру і твердиня Христової віри (до 150-річного ювілею Андрея Шептицького). URL: https://chdmc.org.ua/wp-content/uploads/2019/11/mrskr2015.pdf

Тема № 6. Формування та розвиток сучасної системи соціальної роботи (30-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (1 год.): 1. Розвиток методів соціальної роботи за кордоном 2. Радянська система соціального забезпечення населення (1918 – 1991 рр.) 3. Соціальна робота в Україні (кінець XX – початок XXI ст.)	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. - Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової літератури. 208 с. 2. Глазунов, С.В. Нариси з історії соціальної роботи. [Текст]: навч. вид. / С.В.Глазунов. Д.: РВВ ДНУ, 2015. 116 с. 3. Теорія та історія соціального виховання : навч. посіб.(2013) \ уклад. О.О. Кравченко. Умань
Семінарське заняття (1 год.): 1.Роль і значення ідеологічних факторів для формування моделей і реалізації соціальної політики закордоном: історична еволюція. 2.Класифікація моделей соціального захисту за С. Лейбфрідом, Г. Еспінг-Андерсеном. 3.Англосаксонська, бісмаркова, скандинавська, рудиментарна моделі. 4.Консервативна та неоконсервативна, ліберальна та нео-ліберальна, соціал-демократична моделі. 5.Характеристика соціалістичної моделі соціальної політики.	*Рекомендовані джерела* 1.Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 2. Ковчина І.М. (2001)Сучасні технології соціальної роботи за рубежем: Навч.- метод. посібник / Ліга соціальних працівників м. Києва; Соціальна служба для молоді м. Києва / Під заг. ред. А.Й. Капської. К., 95 с. 3.Кулікова А.Є. (2007)Зміст підготовки соціальних працівників у Швеції та Україні: порівняльний аналіз . Освіта Донбасу. № 4 (123). С. 89-93. 4.Поліщук В.А. (2003)Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник . Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 184 с
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* *Тема реферату/презентації* Соціальне забезпечення в країнах Заходу: США, Канада,	*Рекомендовані джерела* 1. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України) URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti /doccatalog/ document?id=48725 2. Боярчук Т. В. (2005) Особливості соціального захисту населення європейських країн. Вісник Хмельницького національного університету. № 2. –С. 170–174. 3. Кошелев Г. (2005)Пільги в країнах ЄС і система соціального забезпечення у США. Соціальний захист. № 5. С. 41–44. 4. Потєхін О. (2007)Україна – ЄС: соціальний вимір.

Великобританія	Європейська Україна : зб. статей. К. : Еліт-прес. С. 10–14. 5. Резнікова Н. В. (2009)До питання про адаптивність європейської соціальної моделі до українських реалій. URL:http://www.nbuv.gov.ua/ Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/ 1226.pdf.

Тема № 7. Соціально-педагогічні дослідження в Україні у XX ст.

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція (4 год.): Не передбачено робочою програмою	
Семінарське заняття (1 год.): 1.Т.Г. Шевченко про соціальне виховання. 2.Соціально-педагогічні ідеї К.Д. Ушинського. 3.Філантропічна діяльність О. Духновича, Х. Алчевської, М. Корфа. 4.Соціально-педагогічні погляди С. Русової. 5.Втілення Янушем Корчаком соціально-педагогічних ідей у «Будинку сиріт».	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) Ізмаїл. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 2. Кубіцький С. (2010) Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах в схемах і таблицях. Навчальний посібник. К.: ДАКККіМ. 124 с. 3. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. (1998) Короткий виклад курсу «Історія зарубіжної школи і педагогіки»: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ. 82с. 4. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014).Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] Тернопіль: ТНЕУ. 174 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20соціальної%20роботи.pdf
Завдання для самостійної роботи та ІНДЗ: *Теми: (презентація 10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)*	*Рекомендовані джерела* 1. История социальной педагогики: Хрестоматия учеб.: Учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Под ред. М.А.Галагузовой. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 544 с. 2. К. Ушинський про підготовку вчителя («Проект вчительської семінарії») URL: https://studfile.net/preview/5538098/page:23/ 3. Замашкіна О.Д. (2004) Ушинський про взаємозв'язок навчання і розвитку молодших

1. Життя і педагогічна діяльність О.В. Духновича 2. Сучасні погляди на спадщину К.Д. Ушинського *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1.Т.Г. Шевченко - ідеал втілення українського національного духу 2.Розвиток провідних напрямів соціально-педагогічних досліджень XVIII-XIX ст. в Україні 3.Втілення Я. Корчаком соціально-педагогічних ідей у «Будинку сиріт»	школярів/ Початкова школа. №4. – С. 41–44. 4. Замашкіна О.Д. Становлення і розвиток земської початкової школи в Україні (ІІ пол. ХІХ–поч. ХХ ст.) Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : Педагогічні науки. Філологічні науки. Історичні науки : Збірник наукових праць. – Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2011. – Вип. 31. – С. 26-29. 5. Замашкіна О. Концепція розвитку особистості у науково-педагогічній спадщині Я.Мамонтова URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/Nvidgu_2009_26_13%20(1).pdf 6. Замашкіна О. (2009) О. Ф. Музиченко: педагогічна діяльність в контексті руху за національну освіту (20–30-і рр. ХХ ст.) / Ольга Замашкіна // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці. Вип. 451 : Педагогіка та психологія. С. 90–99

Тема 8. Сучасна українська наукова думка про розвиток і становлення соціальної науки і практики

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція: *Не передбачено робочою програмою*	
Семінарське заняття (1 год.): ***Соціально-педагогічні ідеї сучасних науковців України*** 1.Соціально-педагогічні експерименти А.С. Макаренка. 2.В. Сухомлинський як соціальний педагог. 3.А. Капська як провідний фундатор соціальної педагогіки в Україні	*Рекомендовані джерела* 1. Замашкіна О.Д. (2019) Соціальна педагогіка в постатях: : навчально-методичні рекомендації на допомогу бакалаврам і магістрантам вищих закладів освіти (за спеціальністю 231 Соціальна робота) Ізмаїл. 157 с. URL: http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/655/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8F%D1%85%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD.pdf?sequence=1&isAllowed=y 1. Професор Алла Йосипівна Капська (2009): біобібліографічний покажчик / упоряд. бібліогр. покажчика Н. І. Тарасова; ред. Л. В. Савенкова; Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 122 с. – Серія «Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова». URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/2245/3/Kapsk

	a.pdf
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1. Завідування А. Макаренком колонією для неповнолітніх правопорушників імені Горького 2. В.Сухомлинський: система індивідуального виховання в колективі 3. Індивідуальна допомога дитині у процесі її соціалізації, розвиток її самосвідомості та самоствердження (за В. Сухомлинським)	*Рекомендовані джерела* 1. Макаренко А.С. Книга для батьків. – К.: Радянська школа, 1980. – 327с. 2. Макаренко А.С. Методика організації виховного процесу. // 3. А.С.Макаренко. Твори в семи томах. – Т.5. – К.: Радянська школа, 1954. – С.7-93. 4. Макаренко А.С. Проблеми шкільного радянського виховання // Там само. – С. 97-205. 5.Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – К.: Радянська школа, 1978. – 263с 6.Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям // Там само. – Т. 3. –С.7-279 7. Замашкіна О.Д. Ідеї розвивального навчання молодших школярів у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського / О.Д. Замашкіна // Початкова школа. – № 10. – 2001. – С.74 – 77.
Завдання для ІНДЗ: презентація (10-12 слайдів; відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення. Термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) 1.Найважливіші віхи життя А.С. Макаренка 2.Громадянське виховання у педагогічній системі В. Сухомлинського 3.В.Сухомлинський – як соціальний педагог 4.А. Капська як фундатор соціальної роботи/педагогіки в Україні	1. А.С. Макаренко та його роль в педагогічній діяльності URL:https://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14885/ 2. А. Макаренко, В. Сухомлинський як видатні майстри педагогічної праці URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/pedagog/13799/ 3. Випасняк А. Педагогічна спадщина А.С.Макаренка: виклики сучасності та актуальність у соціокультурній сфері суспільства. URL: file:///C:/Users/%D0%9A%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F%20%D0%97%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0/Downloads/vpm_2013_11_20%20(1).pdf 4. Коляда Н. Громадянське виховання: спадщина Василя Сухомлинського у діалозі з сучасністю. URL: https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/145495.pdf 5. В.О. Сухомлинський - видатний український педагог, письменник, публіцист, добротворець, новатор. URL: http://ppdut.pl.ua/images/content/viddilu/informatsijno-metodichnij/suhoml/suhomlinskiy.pdf

Тема 9. Система соціальної роботи в Україні сьогодні

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція *Не передбачено робочою програмою*	
Семінарське заняття (2 год.): 1. Майдан Гідності і Небесна Сотня – подвиг громадянськості 2. Волонтерство і самодопомога	*Рекомендовані джерела* 1. Безпалько О.В. (2009) Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. Навчальний посібник (для студентів вищих навчальних закладів). К.: Центр учбової

населення як авангард громадянського суспільства 3. Державне пенсійне забезпечення 4. Допомога держави малозабезпеченим сім'ям 5. Державна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, «чорнобильцям» 6. Допомога постраждалим і переселенцям з тимчасово окупованої території України під час воєнних дій 7. Допомога учасникам АТО	літератури. 208 с. 2. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / упорядники: С. Я. Марченко, М. С. Кратінов, Л. Ц. Ваховський, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова, О. Л. Караман. Луганськ. Альма-матер, 2005. 408 с. 3. Фурман А.В., Підгурська М.В. (2014) Історія соціальної роботи: [навчальний посібник]. Тернопіль: ТНЕУ. 174 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/572/1/.%20історія%20соціальної%20роботи.pdf
Завдання для самостійної роботи: Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6; посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) *Волонтерство – одна з основних засад допомоги Україні та її народу*	*Рекомендовані джерела* 1. Волонтерські організації, які зараз працюють в Україні. URL: https://finance.ua/ua/saving/volonterskie-organizacii-v-ukraine 2. Волонтерство. URL: https://nssu.gov.ua/volonterstvo 3. Про внесення змін до Закону України «Про волонтерську діяльність» щодо підтримки волонтерської діяльності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2519-20#Text 4. Досвід волонтерських рухів, способів об'єднання, підтримки та напрямів допомоги, довкола яких об'єднуються українців за кордоном. URL: https://careerhub.in.ua/dosvid-volonterskikh-rukhiv-sposobiv/

6. Політика курсу.

Політика щодо відвідування академічних занять.
Під час відвідування академічних занять студент накопичує загальні, фахові компетентності, що залежать від предметної сфери та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.
Політика академічної доброчесності.
Сукупність етичних принципів і правил, що визначені в Законі України «Про вищу освіту», якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових/творчих досягнень створює академічну доброчесність.
Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.
Політика оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна робота за темами, виконання завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

7. Проміжний і підсумковий контроль.

Форма проміжного контролю: Модульна контрольна робота
Зразок модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

1. Становлення християнсько-педагогічної думки
2. Соціально-педагогічні ідеї А.С. Макаренка

Під час *дистанційної форми навчання* доцільно проводити модульну контрольну роботу у вигляді тестових завдань (30) за допомогою комп'ютерного тестування (сервіс Moodle). Приклади тестових завдань:

1. У древніх класичних рабовласницьких державах виникає новий вид соціальної допомоги, його суб'єкт …..

2. Хто є автором першої відомої педагогічної праці «Про виховання оратора», у якій висвітлено соціально–педагогічні ідеї про виховання дитини у дитячому колективі, зв'язки школи з життям, про професійні якості учителя і його взаємини з вихованцями.

- Квінтіліан - Арістотель - Платон - Правильного варіанту не має

3. Італійський педагог, що організував школу «Будинок радощів», основою якої слугували принципи гуманістичної педагогіки

- Еразм Ротердамський - Ян Коменський - Вітторіно де Фельтре
- правильного варіанту не має

4. Хто з українських педагогів ХХ ст. порушував проблему впливу соціального середовища і колективу на формування особистості

- Г. Сковорода, Т.Г. Шевченко - К.Д. Ушинський, С.Ф. Русова
- М.І. Пирогов, Х.Д. Алчевська - правильного варіанту не має

5. У якому творі А. Макаренко міститься багато корисних порад щодо виховання працелюбства у сім'ї, здійсненні статевого виховання, формування культурних навичок

- Книга для батьків - Прапори на баштах - Керівництво до освіти вчителів
- правильного варіанту не має

6. Одна з найважливіших соціально-педагогічних проблем, яка турбувала В.О. Сухомлинського*:*

- чим зумовлена девіантна поведінка дітей підлітків і як їй запобігти
- робота з дітьми з особливими потребами
- робота з дітьми-сиротами
- правильного варіанту не має

Форма підсумкового контролю: залік

8. Критерії оцінювання результатів навчання.

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	незараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання	30 балів (проміжний контроль) – за результатами

	індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю враховується оцінювання під час семінарських занять, виконання завдань ІНДЗ і самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається згідно «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів

Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.
Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.
Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.
Під час комп'ютерного тестування за правильне вирішення одного тесту нараховується 1 бал. Всього 30 тестів. Студент має набрати 30 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Викладач _____ к.п.н., доц. Замашкіна О.Д.
(підпис) *(ПІБ)*

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 7 від « 11» січня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ доц. Метіль А.С.
(підпис) *(ПІБ)*